

Programowanie robota mobilnego E-puck w języku Python *

Joanna Ratajczak

Mirela Kaczmarek

1 Zasady bezpieczeństwa

W trakcie pracy z robotem E-puck, rys. 1, należy zachować ostrożność. Pod żadnym pozorem nie można dopuścić, aby robot spadł ze stołu. Należy unikać wszelkich sytuacji mogących spowodować uszkodzenie robota.

Podczas wykonywania programu robota można zatrzymać wywołując komendę `e.stop()`. Przerwanie wykonywania programu jest także możliwe poprzez użycie kombinacji klawiszy **Ctrl-C**.

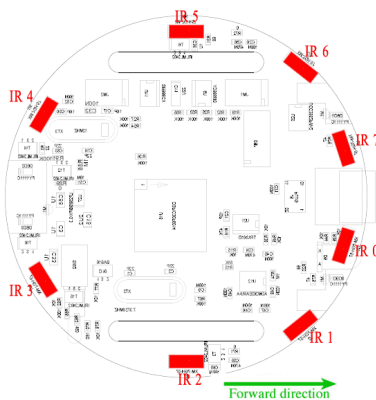
Rysunek 1: Robot E-puck [1]

*Data powstania: 24.10.2015. Ćwiczenie w ramach kursu Podstawy Robotyki realizowanego na Wydziale Elektrycznym

2 Opis robota

Robot E-puck stanowi platformę dydaktyczną powstałą w ramach otwartego projektu¹.

E-puck jest niewielkim (średnica 7 cm, wysokość 5 cm, waga 200 g) robotem mobilnym poruszającym się na dwóch kołach sterowanych silnikami krokowymi. Jest on wyposażony między innymi w 8 czujników odległości IR (których rozkład przedstawiono na rysunku 2), kamerę RGB, akcelerometr 3D oraz trzy mikrofony.

Rysunek 2: Rozłożenie czujników IR [1]

3 Dostępne komendy

Do pracy z robotem dostępne są komendy wymienione poniżej.

- `set_speed(lewy, prawy)` – ustawienie prędkości lewego i prawego koła.
- `sleep(n)` – odczekanie zadanego czasu, gdzie parametr `n` oznacza zadany czas podawany w sekundach.
- `stop()` – zatrzymanie robota.
- `read_speed()` – odczyt prędkości kół. Funkcja zwraca dwuelementową listę `[v_lewego, v_prawego]`.

¹Strona projektu: <http://www.e-puck.org>

- `read_proximity()` – odczyt czujników zbliżeniowych. Stan czujników zwracany jest w 8 elementowej tablicy indeksowanej od 0, zawierającej kolejno [IR0, IR1, IR2, IR3, IR4, IR5, IR6, IR7] zgodnie z oznaczeniami przyjętymi na rysunku 2.
- `read_light()` – odczyt czujników oświetlenia. Stan czujników zwracany jest w 8 elementowej tablicy indeksowanej od 0, zawierającej kolejno [IR0, IR1, IR2, IR3, IR4, IR5, IR6, IR7] zgodnie z oznaczeniami przyjętymi na rysunku 2.
- `read_proximity_avg(n)` – zwraca uśredniony odczyt czujników zbliżeniowych. Parametr `n` określa liczbę pomiarów użytych do uzyskania wyniku uśrednionego. Uśredniony stan czujników zwracany jest w 8 elementowej tablicy (analogicznie do `read_proximity()`).
- `read_light_avg(n)` – uśredniony odczyt czujników oświetlenia. Parametr `n` określa liczbę pomiarów użytych do uzyskania wyniku uśrednionego. Uśredniony stan czujników zwracany jest w 8 elementowej tablicy (analogicznie do `read_proximity()`).

Moduł współpracy z robotem mobilnym E-puck został napisany w wersji obiektowej, co oznacza, że wszystkie instrukcje powinny być poprzedzone odpowiednią instancją, np. `e.set_speed(100,100)`.

4 Przykład programu

Poniżej przedstawiono przykładowy program napisany w języku Python:

```
from epuck import *

# funkcja uzytkownika
def fun(e):
    e.set_speed(100,-100)
    e.sleep(1)
    e.stop()
    print "Koniec"

# uruchomienie funkcji
go(fun)
```

5 Składnia języka Python [2]

Python to przejrzysty skryptowy język programowania obiektowego, wykorzystujący przejrzystą składnię, przez co programy są łatwe do zrozumienia. Zawiera różnorodne wbudowane typy danych: liczbowych (zmiennoprzecinkowe, zespolone, liczby całkowite o nieskończonej precyzji), tekstowych, listy, słowniki, itp. Język zapewnia obsługę wyjątków pozwalając efektywniej obsługiwać błędy.

5.1 Lista

Podstawowym złożonym typem danych w języku Python jest lista. Poszczególne elementy listy są oddzielone przecinkami, a całość znajduje się w nawiasach kwadratowych, np. `a=['pies', 'kot', 100, 1234]`. Elementy listy nie muszą być tego samego typu.

Dostęp do elementu listy uzyskuje się stosując operator indeksowania, np. `a[2]`. Lista jest indeksowana od 0. Użycie indeksów ujemnych powoduje zwrócenie odpowiedniej wartości elementu listy licząc od końca. Indywidualne elementy listy można dowolnie zmieniać, np: `a[2]=a[2]-3`.

5.2 Operatory

Standardowe operatory porównań są identyczne jak w C: `<` (mniejszy), `>` (większy), `==` (równy), `<=` (mniejszy lub równy), `>=` (większy lub równy) i `!=` (różny). W języku zdefiniowane są dwa wyrażenia logiczne: `True` oraz `False` posiadające logiczną wartość odpowiednio prawdy i fałszu. Łączenie warunków w złożone wyrażenia następuje przy pomocy operatorów `and`, `or` i `not`.

5.3 While

Poniżej przedstawiono prosty sposób użycia instrukcji *while*:

```
# liczby Fibonnaci'ego
a, b = 0, 1
while b < 10:
    print b
    a, b = b, a+b
```

Pętla `while` wykonuje się tak długo, jak długo warunek (tutaj `b < 10`) jest prawdziwy. W Pythonie, podobnie jak w C, każda niezerowa wartość całkowita ma wartość logicznej prawdy, każda niepusta lista lub ciąg znaków także.

5.4 For

Instrukcja `for` w Pythonie różni się od tych stosowanych w C lub Pascalu. Instrukcja `for` w Pythonie powoduje iterację po elementach jakiejkolwiek sekwencji (np. listy lub łańcucha znaków), w takim porządku, w jakim są one umieszczone w danej sekwencji.

```
# Mierzy pewne napisy:
a = ['kot', 'okno', 'wyróżnić']
    for x in a:
        print x, len(x)
```

Instrukcja ta zwróci

```
kot 3
okno 4
wyróżnić 8
```

Jeżeli zachodzi potrzeba iterowania po sekwencji liczb należy użyć funkcji `range()`, generującej listę zawierającą ciąg arytmetyczny, przykładowo:

```
range(10)
```

zwraca ciąg `[0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9]`. Punkt końcowy nie jest częścią wygenerowanej listy, `range(10)` generuje listę 10 wartości, dopuszczalnych indeksów listy o długości 10. Możliwe jest także określenie początku `range(5,10)` oraz kroku `range(0, 10, 3)`. Wyrażenie `break` podobnie jak w C, powoduje opuszczenie najbardziej zagnieżdżonej pętli `for` lub `while`. Wyrażenie `continue` powoduje wykonanie pętli od początku.

5.5 If

Wyrażenie warunkowe uzyskuje się prawie identycznie jak w innych językach:

```
if x < 0:
    print 'ujemny'
elif x == 0:
    print 'zero'
else:
    print 'dodatni'
```

5.6 Grupowanie wyrażeń

W języku Python grupowanie wyrażeń odbywa się poprzez wcięcia. Każda linia tego samej grupy musi być wcięta o tę samą liczbę znaków. Koniec grupy oznacza się pustą linią. Zagnieżdżenie grup uzyskuje się przez zagnieżdżenie wcięć.

5.7 Funkcje wbudowane

Poniżej podano niektóre przydatne funkcje wbudowane:

- `len(a)` — podaje długość (liczbę elementów) `a`,
- `max(a)` — podaje wartość maksymalnego elementu listy `a`,
- `min(a)` — podaje wartość minimalnego elementu listy `a`,
- `print ...` — drukowanie wartości, podanie przecinka na końcu nie powoduje przejścia do następnej linii.

Dla listy `l` dostępne są następujące funkcje: `l.index(w)` — zwraca indeks pierwszego elementu o wartości `w`, `w in l` — test, czy lista `l` zawiera element o wartości `w`.

Literatura

- [1] <http://www.e-puck.org>
- [2] Paweł Ludwików, *Programowanie robota mobilnego Khepera w języku Python*, 2011